

Prevenција: „PODRŠKA- ja anje zaštitnih imbenika pojedinca, obitelji, zajednice“ -

Provoditelj: udruga MoSt

Godina provedbe: 2018

Kratki opis programa

Projektom se suzbija i sprje ava ovisnost i rizi na ponašanja djece i mladih u zajednici, osnažuju obitelji u riziku te ja aju zaštitni imbenici pojedinca, obitelji i zajednice.

METODE RADA su individualno savjetovanje temeljeno na kognitivno-bihevioralnoj i realitetnoj terapiji, grupne radionice socijalnih vještina temeljene na iskustvenom radu i aktivnoj participaciji djece, radno-okupacijske radionice i pomo u u enju kroz individualni i grupni rad, trening za roditelje kroz 10 radionica o pozitivnom roditeljstvu, grupna supervizija za stru njake, suradnja s nadležnim institucijama putem sastanaka i telefonskih kontakata, pronalaženje, selekcija i uklju ivanje volontera vršnjaka pomaga a, predavanja, edukativne radionice i supervizija volontera vršnjaka pomaga a, osmišljavanje i snimanje video spotova s preventivnim porukama, tiskovna konferencija na Me unarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama i promocija videospotova, promocija putem mrežne stranice problemiuponašanu.info i društvenih mreža Udruge MoSt.

Ciljane skupine: djeca i mladi u riziku, roditelji djece i mladih u riziku, volonteri, vršnjaci pomaga i, lokalna zajednica

Sažetak programa

CILJ projekta je suzbijanje i sprje avanje ovisnosti i rizi nih ponašanja djece i mladih u zajednici, osnaživanje obitelji u riziku te ja anje zaštitnih imbenika pojedinca, obitelji i zajednice.

METODE RADA su individualno savjetovanje temeljeno na kognitivno-bihevioralnoj i realitetnoj terapiji, grupne radionice socijalnih vještina temeljene na iskustvenom radu i aktivnoj participaciji djece, radno-okupacijske radionice i pomo u u enju kroz individualni i grupni rad, trening za roditelje kroz 10 radionica o pozitivnom roditeljstvu, grupna supervizija za stru njake, suradnja s nadležnim institucijama putem sastanaka i telefonskih kontakata, pronalaženje, selekcija i uklju ivanje volontera vršnjaka pomaga a, predavanja, edukativne radionice i supervizija volontera vršnjaka pomaga a, osmišljavanje i snimanje video spotova s preventivnim porukama, tiskovna konferencija na Me unarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama i promocija videospotova, promocija putem mrežne stranice problemiuponašanu.info i društvenih mreža Udruge MoSt.

Ciljane skupine: djeca i mladi u riziku, roditelji djece i mladih u riziku, volonteri, vršnjaci pomaga i, lokalna zajednica

Provoditelji: Stru njaci udruge MoSt i Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije

Projekt je sveobuhvatnim, neposrednim aktivnostima selektivne prevencije usmjeren ja anju zaštitnih imbenika pojedinca, obitelji i zajednice, sa ciljem prevencije rizi nih i ovisni kih ponašanja kod djece i mladih u riziku.

Ciljevi projekta su osnažiti djecu u riziku i djecu s problemima u ponašanju kao i njihove obitelji kroz psihosocijalnu podršku, organizirati vršnja ku pomo kao oblik prevencije ovisnosti i drugih rizi nih ponašanja, te educirati i senzibilizirati javnost o rizi nim i zaštitnim faktorima u prevenciji ovisnosti, rizi nih ponašanja i promociji mentalnog zdravlja.

Projektne aktivnosti usmjerene su mladima u riziku (selektivna prevencija) kao i njihovim obiteljima, te se fokusiraju na izvaninstitucionalno i neposredno pružanje psihosocijalne podrške kroz savjetovanje, radionice socijalnih vještina, treninge koje provode stru njaci Udruge. Osim toga, korisnici projekta uklju uju se u pomo u u enju i kreativno provo enje slobodnog vremena koje koordinira djelatnik Udruge, ali u provedbi sudjeluju i educirani volonteri –

vršnjaci pomaga i koji pomažu, te predstavljaju pozitivan model identifikacije za djecu i mlade. Projektne aktivnosti usmjerene su i stvaranju mreže podrške djeci i mladima u riziku ja anjem roditeljskih vještina i suradnjom sa svim relevantnim dionicima, i edukaciji i senzibilizaciji javnosti o zaštitnim faktorima u prevenciji ovisnosti, rizi nih ponašanja i promociji mentalnog zdravlja. Ovakav, sveobuhvatan pristup pojedincu i njegovoj obitelji, koji se temelji na konceptu rizi nih i zaštitnih imbenika, pokazao se uspješnom preventivskom intervencijom.

Fundamentalni dio projekta koji se odnosi na: savjetovanje obitelji i djece i mladih u riziku i rizi nog ponašanja, pomo u u enju, uklju ivanje djece i mladih u radno-okupacijske aktivnosti i radionice ja anja osobnih i socijalnih vještina, te uklju ivanje mladih vršnjaka pomaga au rad s djecom i mladima u riziku, evaluiran je internim i vanjskim evaluacijama (Edukacijsko rehabilitacijski fakultet. Sveu ilišta u Zagrebu, evaluaciju provela 2003. i 2007.g dr.sc. Antonija Žižak i doc.dr.sc. Dejana Bouillet, Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži i Povjerenstvo Vlade RH za prevenciju poreme aja u ponašanju djece i mladih; Map Savjetovanja, Marina Škrabalo 2011.g te Edukacijsko rehabilitacijski fakultet. Sveu ilišta u Zagrebu dr.sc. Valentina Kranželi , 2014. g.).

1. Županije provedbe

Splitsko-dalmatinska

2. Datum početka i završetka programa

Datum početka: 01.09.2017

Datum završetka: 31.08.2018

3. Ostvaruje li program formalno partnerstvo u zajednici

da

4. Ako da, s kim (suradnik u provedbi)

Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko dalmatinske županije

5. Dosadašnja iskustva udruge/institucije u provo enju istog ili sli nih programa

Mjesto provedbe programa: Splitsko-dalmatinska županija Split, Solin, Kaštela, Trogir

Godina u kojoj se program provodio: 2017.

Broj obuhva enih korisnika: 224

6. Je li program originalno autorsko djelo nositelja ili je preuzet za korištenje uz dozvole autora

Izvor programa: Originalni program

Originalni naziv programa na jeziku s kojeg je preuzet:

7. Razina preventivnih intervencija

Selektivna

8. Okruženje na koje je program primarno usmjeren

Zajednica

9. Rizici i zaštitni imbenici na koje program cilja

Rizici imbenici: Individualni imbenici: povu enost, sramežljivost, agresivno i impulzivno ponašanje, loše akademsko postignu e, povezanost s delinkventnim vršnjacima, nedovoljno razvijene socijalne vještine.

Obiteljski imbenici: nedostatan i loš nadzor roditelja, izloženost

korištenju sredstava ovisnosti od strane roditelja ili bra e/sestara; loši obiteljski odnosi, obiteljske nepovoljne okolnosti i loša ekonomska situacija, konflikti, zanemarivanje, djeca roditelja ovisnika, konfliktni razvodi, obiteljska povijest visokoriznog ponašanja, neadekvatna ponašanja roditelja kao modela.

Školski imbenici: školski neuspjeh, siromašno akademsko postignu e, disciplinski problemi, nedostatna privrženost

školi, pozitivni odnosi s vršnjacima.

imbenici u zajednici: nedostatak akademskih i/ili rekreacijskih programa za djecu i mlade u izvanškolskom vremenu
Zaštitni imbenici: individualni imbenici: socijalne kompetencije, kontrola impulsa, sposobnost za prilagodbu i oporavak.

Obiteljski imbenici: obiteljska kohezija unutar obitelji, briga i podrška, roditeljski nadzor, dobre roditeljske vještine, jasna pravila u obitelji.

imbenici u školi: akademsko postignu e.

imbenici u zajednici: dosljedne i jasne norme i poruke u zajednici koje podupiru nekorištenje sredstava ovisnosti

10. Procjena potreba

Na in provedbe: Analiza potreba provedena je sveobuhvatno, iz više izvora i to:

- nacionalno zakonodavstvo i me unarodni dokumenti i konvencije, prvenstveno Nacionalna strategija suzbijanja zlouporabe droga za 2012- 2017., Akcijski plan suzbijanja zlouporabe droga 2015.-2017., Nacionalni programi djelovanja za mlade, Konvencija o ljudskim pravima i Konvencija o pravima djeteta
- epidemiološke studije o konzumaciji droga, rizi nim ponašanjima, empirijska istraživanja
- suvremena znanstvena i empirijska istraživanja iz preventivskih znanosti, posebno koncept rizi nih i zaštitnih imbenika,
- suvremena teorijska saznanja iz podru ja psihologije, socijalne i obiteljske pedagogije,
- koncept vršnja ke pomo i u radu s djecom i mladima u riziku
- 18godišnje klini ko iskustvo udruge MoSt u radu s djecom i mladima u riziku i njihovim obiteljima (me u ostalim mladi konzumenti opojnih sredstava, mladi s ovisni kim ponašanjima).

O ekivani rezultati: Na po etku provedbe projekta definirani su o ekivani rezultati:

- U individualno savjetovanje uklju eno 50 djece i mladih u riziku i 50 roditelja
- U grupne radionice socijalnih vještina uklju eno 25 djece i mladih u riziku; provedeno psihologijsko testiranje za djecu i mlade i održano sveukupno 12 radionica
- U radno-okupacijske radionice i pomo u u enju uklju eno 50 djece i mladih u riziku
- Uklju eno 50 roditelja djece i mladih u trening za roditelje; provedeno 10 radionica o pozitivnom roditeljstvu
- Održano 5 supervizija za stru njake udruge MoSt koji su u direktnom radu s korisnicima
- Uklju eno 30 volontera vršnjaka pomaga a u pomo u u enju i radno-okupacijske aktivnosti za djecu i mlade u riziku i edukativne aktivnosti za volontere
- Održano 9 edukativnih radionica i predavanja za vršnjake pomaga e i 9 supervizijskih susreta
- Potpisano 30 volonterskih ugovora
- Održana dva predavanja relevantnih stru njaka iz Udruge MoSt, NZZJZ i Odjela za prevenciju PU Splitsko - dalmatinske u Mjesecu borbe protiv ovisnosti
- Izra eno 10 video spotova s preventivnim porukama; za potrebe video spotova održana minimalno 2 sastanka sa partnerima i suradnicima i 2 fokus grupe s djecom i mladima u riziku i volonterima
- Održana tiskovna konferencija na Me unarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama; promovirani video spotovi na konferenciji
- Redovito ažurirana mrežna stranica problemiuponasanju.info

11. Trajanje programa

Trajanje jednog ciklusa programa u tjednima: 52

12. Ciljevi programa

Op i: Op i cilj projekta je prevencija ovisnosti i rizi nih ponašanja djece i mladih u zajednici, osnaživanje obitelji u riziku te ja anje zaštitnih imbenika pojedinca, obitelji, zajednice.

Specifi ni: Specifi ni ciljevi projekta:

a) Osnažena djeca i mladi u riziku, djeca i mladi s problemima u ponašanju te njihove obitelji kroz psihosocijalnu podršku, te unaprje enje njihovih znanja i vještina

- b) Organizirana vršnja ka pomo kao oblik prevencije ovisnosti i drugih rizi nih ponašanja, te afirmacija i promocija zdravih stilova življenja
- c) Educirana i senzibilizirana javnost o rizi nim i zaštitnim faktorima u prevenciji ovisnosti, rizi nih ponašanja i promociji mentalnog zdravlja

13. Ciljana skupina

Op a populacija, Osnovna škola, Srednja škola, Obitelj / roditelji

14. Korisnici programa

Opis korisnika: Projektom su obuhva eni:

1. Djeca i mladi u riziku, u razli ite aktivnosti psihosocijalne podrške uklju eno ukupno 92 djece i mladih; od toga 56 dje aka i 36 djevoj ica (rizik se definira prema IOM, 1994., djeca i mladi u depriviranim okruženjima, rizi ne obitelji, jednoroditeljske obitelji i dr.)

Prosje na dob djece i mladih uklju enih u program je 14,1 godina. Po mjestu stanovanja 65 djece i mladih je iz Splita, 4 iz Srinjina, 3 iz Solina, 3 iz Strožanca, 2 iz Kaštel Lukši a, 2 iz Sinja, 1 iz Tugara, 1 iz Mu a, 1 iz Dicma, 4 iz Kaštel Starog, 1 iz Kaštel Novog, 1 iz Kaštel Štafilil a, 1 iz Naklica, 1 iz Zagreba i 1 iz Kaštel Su urca.

Prema na inu uklju ivanja, najve i broj djece i mladih, i to njih 52% uklju eno je u program na inicijativu njihovih roditelja/skrbnika. 23% djece i mladih uklju eno je od strane Centra za socijalnu skrb. Od strane osnovnih i srednjih škola uklju eno je 18%, 2% od strane Poliklinike za rehabilitaciju osoba sa smetnjama u razvoju, 1% od strane savjetovaništa Claritudo, 1% od strane KBC Split, 1% od strane Policijske uprave Splitsko dalmatinske, 1% od strane dje jeg vrti a Radost i 1% od strane Filozofskog fakulteta u Zadru.

S obzirom na obiteljsku strukturu iz koje potje u djeca i mladi, 51% dolazi iz cjelovitih obitelji (roditelji su vjen ani ili žive u izvanbra noj zajednici), a 49% dolazi iz jednoroditeljskih obitelji (roditelji su razvedeni ili u procesu razvoda, jedan roditelj je umro ili nije uklju en u odgoj djeteta).

Djeca i mladi uklju eni u program manifestiraju razli ite oblike rizi nih ponašanja (neopravdano izostajanje s nastave, neizvršavanje školskih obaveza, kršenje pravila u ku i i školi, povu enost, nezainteresiranost za vršnjake, pretežno tužno raspoloženje, eksperimentiranje s cigaretama, alkoholom i psihoaktivnim drogama, suprostavljanje autoritetu i sl.), teško a u ponašanju (bježanje iz ku e i škole, socijalna izoliranost, ve i disciplinski problemi u školi i sl.) i poreme aja u ponašanju (konzumiranje droga i alkohola, razvijene ponašajne ovisnosti, anksiozni poreme aji, opsesivno kompulzivni poreme aj, razvijene fobije i strahovi, napuštanje škole i sl.). Ve i dio djece i mladih iskazuje potrebu za pomo i i podrškom u savladavanju školskog gradiva i razvijanju vještina u enja i pam enja, te za ja anjem samopouzdanja i samopoštovanja i razvijanjem razli itih socijalnih i životnih vještina (kontrola impulzivnog ponašanja, rješavanje problema, prepoznavanje vlastitih emocija, asertivnost, odupiranje vršnja kom pritisku i sl.).

2. Roditelji djece i mladih u riziku; uklju eno ukupno 96 roditelja djece i mladih u riziku, od toga 68% majki i 32% o eva. Od ukupno 96 roditelja, 72 roditelja bila su uklju ena u individualno savjetovanje, od ega 74% majki i 26% o eva. 49 roditelja uklju ilo se na trening za roditelje. U program je kroz individualno savjetovanje i trening za roditelje bilo uklju eno i 5 lanova šire obitelji koji brinu o djeci uklju enoj u program (tri bake, jedan stric i jedna teta). Više od 50% djece i mladih u riziku uklju eno je u program na inicijativu svojih roditelja ili drugih osoba iz obitelji koje brinu o njima.

3. Volonteri - vršnjaci pomaga i; uklju eno ukupno 36 volontera vršnjaka pomaga a, od toga 27 djevojke(75%) i 9 mladi a (25%). Volonteri su najve im dijelom studenti fakulteta humanisti kih i prirodoslovno-tehni kih usmjerenja ili nastavnici. Od ukupno 36 volontera, 18 volontera je ve bilo aktivno u programu selektivne i indicirane prevencije udruge MoSt, a 18 novih volontera je uklju eno nakon objavljenog poziva za volontere. Volonteri su tijekom izvještajnog razdoblja odradili ukupno 1867 sati volonterskog rada.

4. Lokalna zajednica; op a populacija i djeca i mladi u zajednici su tijekom izvještajnog razdoblja pratili objave na facebook stranici udruge MoSt. Objave o rizi nim ponašanjima djece i mladih, odgojnim postupcima roditelja kao

rizi nim faktorima tijekom odrastanja, rezultatima projekta, kao i najave javnih predavanja, medijske objave i preventivne video spotove, vidjelo je 37 410 korisnika Facebooka, a 446 je reagiralo, komentiralo ili podijelilo na svojim stranicama.

Na javnom predavanju „Navike i ponašanja u SDŽ djece i mladih na internetu“ sudjelovale su 23 osobe (stru ni suradnici, u itelji, roditelji), od kojih je bilo 18 žena i 5 muškaraca.

Na tiskovnoj konferenciji povodom Me unarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama sudjelovali su stru njaci i relevantni dionici koji rade na podru ju prevencije ovisnosti i rizi nih ponašanja i sa djecom i mladima u riziku (stru njaci iz odgojno-obrazovnih institucija, institucija socijalne skrbi i pravosu a, te organizacija civilnog društva, , predstavnici savjetodavnih tijela u lokalnoj samoupravi) kao i zainteresirana javnost,

Broj korisnika na godišnjoj bazi: 224

15. Metode korištene u programu

Savjetovanje, Predavanje, Radionica, Medijska kampanja

16. Program je evaluiran

da

17. Vrsta provedene evaluacije

Da - Evaluacija procesa i u inka

18. Metoda evaluacije

Vrednovanje rezultata projektnih aktivnosti provedeno je na kvantitativnoj i kvalitativnoj razini mjerenja.

Za potrebe pra enja kvantitativnih pokazatelja redovito su vo eni i ažurirani statisti ki podaci o broju djece i mladih uklju enih u individualno savjetovanje, grupne radionice socijalnih vještina, radno okupacijske radionice i pomo u u enju, broju roditelja uklju enih u individualno savjetovanje i trening za roditelje, broju uklju enih volontera u program, broju održanih aktivnosti za djecu, mlade, roditelje i volontere, broju održanih sastanaka s partnerima i suradnicima, broju snimljenih preventivnih videospotova broju održanih predavanja, medijskih istupa i objavljenih tekstova na stranici problemiponasanju.info., te podaci o vrsti/na inu uklju ivanja korisnika u program (samoinicijativno, stru no pedagoške službe škola, CZSS, i drugi).

Kvalitativni pokazatelji temelje se na povratnim informacijama korisnika (upitnik za djecu, roditelje, volontere) i suradnih institucija, kao i rezultatima fokus grupe provedene s roditeljima.

Za potrebe pra enja provedbe projekta redovito su održavani sastanci stru nog tima s predsjednicom i financijskom administratoricom Udruge. O svim aktivnostima vodi se pisana dokumentacija, potpisne liste svih korisni kih skupina i foto dokumentacija

19. Evaluatori

Unutarnji

20. Najvažniji rezultati evaluacije

Kvantitativni pokazatelji:

- 92 djece i mladih u riziku bilo je uklju eno u aktivnosti psihosocijalne podrške, od ega 67 u individualno savjetovanje, 65 u pomo u u enju, 13 u grupne radionice socijalnih vještina, 44 u aktivnosti slobodnog vremena, 31 u radno-okupacijske radionice; 8 u izradu video spotova s preventivnim porukama;

- 83 roditelja djece i mladih u riziku bilo je uklju eno u individualno savjetovanje, a 49 u trening za roditelje

- ukupno je pruženo 332 usluga individualnog savjetovanja za djecu i mlade u riziku, 301 usluga individualnog savjetovanja za roditelje/ lanove šire obitelji djece i mladih u riziku, 1164 usluga pomo i u u enju, ukupno 369 usluge aktivnosti slobodnog vremena;

-.52% djece i mladih uklju eno je u program na inicijativu njihovih roditelja/skrbnika. 23% od strane Centra za

socijalnu skrb, 18% od strane osnovnih i srednjih škola, 2% od strane Poliklinike za rehabilitaciju osoba sa smetnjama u razvoju, 1% od strane savjetovišta Claritudo, 1% od strane KBC Split, 1% od strane Dječjeg vrtića Radost, 1% od strane Policijske uprave Splitsko-dalmatinske i 1% od strane Filozofskog fakulteta u Zadru.

- ukupno je organizirano 8 susreta u okviru treninga za roditelje, 10 grupnih radionica socijalnih vještina, 13 kulinarskih, 6 bubnjarskih i 2 kreativne radionice za djecu i mlade, Božićno druženje za djecu, roditelje i volontere
- održane 2 fokus grupe s djecom i mladima u riziku, i volonterima vršnjacima pomoga ima;
- održana 4 supervizijska susreta za stručnjake udruge MoSt;
- 36 mladih volontera vršnjaka pomoga a odradilo je 1867 sati volonterskog rada
- održano 12 edukativnih radionica, 4 supervizijska susreta, 7 redovitih sastanaka te 2 kreativne radionice za volontere,
- snimljeno, promovirano i distribuirano 10 preventivnih videospotova, u kojima je sudjelovalo 5 volontera vršnjaka pomoga a i 13 djece i mladih u riziku;
- održano 1 javno predavanje na temu navika i ponašanja djece i mladih u SDŽ na interetu i 1 tiskovna konferencija povodom Meunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama.

21. Program je promoviran u okviru medijske kampanje na nacionalnoj i/ili lokalnoj razini

Promoviran: da

Sadržaj i tijek kampanje: Medijska kampanja pod nazivom "PreMoSti mit" započela je tiskovnom konferencijom na Meunarodni dan borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama, na kojoj su promovirani preventivni videospotovi na temu ovisnosti i rizika njihovog ponašanja djece. Videospotove su osmislila i snimila djeca i volonteri udruge MoSt. Nakon toga su videospotovi promovirani na društvenim mrežama udruge.

22. Ukupni proračun programa za jednu godinu provedenja (HRK)

149.836,00 kn

23. Izvori financiranja

Vlastita sredstva (HRK):

Gradsko financiranje (HRK):

Županijsko financiranje (HRK):

Nacionalno financiranje (HRK): 149.836,00 kn

Drugi izvori (HRK):